

**JAKĄ WARTOŚĆ POSIADA MUZYKA
WIELKIEGO ARTYSTY? WSPOMNIENIE
O MUZYKU W FORTEPIANIE SZOPENA
CYPRIANA NORWIDA**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Sabina Furgoń
Dorota Dąbrowska
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Jaką wartość posiada muzyka wielkiego artysty? Wspomnienie o muzyku w *Fortepianie Szopena* Cypriana Norwida

Klasa / czas trwania zajęć:

klasa II / 45 minut

Cele:

Uczeń:

- interpretuje tekst Norwida;
- odwołuje się do biografii poety;
- interpretuje instrumentalny utwór muzyczny;
- wyrabia postawę szacunku dla sztuki.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca z testami kultury: literackim, muzycznym;
- praca w grupach;
- debata;
- mapa myśli.

Środki dydaktyczne:

- wiersz *Fortepian Szopena* C. Norwida;
- *Nokturn b-moll op. 9 nr 1* Fryderyka Chopina (wyk. Rubinstein): <https://www.youtube.com/watch?v=ZtIW2r1EalM>;
- *Słownik symboli* Władysława Kopalińskiego.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

Uczniowie prezentują krótkie informacje na temat twórczości Chopina przygotowane w domu. Uzasadniają wielkość i popularność artysty. Uczniowie wysłuchują *Nokturnu b-moll op. 9 nr 1* (wyk. Rubinstein). Dzielą się wrażeniami.

Część właściwa:

Uczniowie czytają wiersz Norwida *Fortepian Szopena*. Nauczyciel prosi, aby zaproponowali podział tekstu i wyróżnili w nim części tematyczne, które składają się na sceny i obrazy. Po ustaleniach nauczyciel dzieli uczniów na siedem małych grup. Każda z nich otrzymuje jedną z wydzielonych części i przygotowuje krótką interpretację fragmentów:

- Grupa 1 – Przedstawienie muzyka;
- Grupa 2 – Doskonałość muzyki i gry Chopina;
- Grupa 3 – Obraz Polski w muzyce artysty;

Grupa 4 – Wspomnienie wydarzeń z 10 września 1863 roku.

Uczniowie prezentują odczytane fragmenty w kontekście wskazanych problemów. Nauczyciel wypisuje na tablicy propozycje uczniów na temat kontekstów, które pojawiają się w utworze. Prosi uczniów, aby wskazali swoje propozycje odczytania symbolu fortepianu, następnie uczniowie porównują swoje odczytanie z informacją zawartą w słowniku symboli.

Część podsumowująca:

Nauczyciel informuje uczniów, że utwór Norwida jest syntezą życia artysty romantycznego uwikłanego w historię. Prosi uczniów o przypomnienie cech wartościujących, pojawiających się w wierszu.

Zadanie domowe:

Wypisz cztery przykłady tekstów, w tym dwa literackie, w których pojawia się motyw artysty i jego wielkości. Do każdego z nich zamieść komentarz.

Komentarz metodyczny:

Lekcja sprawdzi się w pracy z uczniami ze SPE ze względu na różnorodność metod pracy i angażowanie wielu procesów zmysłowych, a także wyzwalanie możliwości twórczych. Koreluje z muzyką i plastyką. Zastosowane w lekcji metody kształtują umiejętność pracy w grupie, która jest elementem ułatwiającym komunikację i wspólne dochodzenie do rozwiązania problemu oraz wykorzystują formę prezentacji – stanowi to ważne elementy na rynku pracy. Jednocześnie dają one szansę osobom preferującym pracę indywidualną. W lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji; wielojęzyczności, technologii i inżynierii, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia; dostosować materiały i narzędzia do warunków oraz możliwości ucznia (np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, zastosować zakreślenia), dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską; stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy, w jaki sposób może uzupełnić braki oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Należy umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu poprzez angażowanie go w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych.